

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DE VLAAMSE MELKVEEBAROMETER

TWEEDE KWARTAAL 2023

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

DE VLAAMSE MELKVEEBAROMETER

Tweede kwartaal 2023

Deze publicatie werd door het Departement Landbouw en Visserij met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze publicatie. De gebruiker van deze publicatie ziet af van elke klacht tegen het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

In geen geval zal het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

INHOUD

1	Samenvatting	5
2	Melkprijs.....	5
3	Bedrijfseconomische resultaten	6
3.1	Resultaten als index	6
3.2	Resultaten in euro per honderd liter melk	8
4	Begrippenlijst.....	10
5	Aanpassingen	11

1 SAMENVATTING

De conjunctuur in de Vlaamse melksector daalt in het tweede kwartaal van 2023. De melkprijs daalt sterk in het tweede kwartaal. De economische situatie blijft nog steeds boven de referentieperiode van 2017-2021 liggen.

De index van het actuele brutosaldo daalt van 170,9 in het eerste kwartaal van 2023 naar 136,1 in het tweede kwartaal van 2023. Deze daling wordt veroorzaakt door een lagere melkprijs. De melkprijs daalt met -16%, van 50,80 euro per honderd liter in kwartaal één van 2023 naar 42,84 euro in kwartaal twee van 2023. De index van het voortschrijdend brutosaldo, als maatstaf voor de rentabiliteit in het laatste jaar, neemt af van 194,4 naar 182,9.

In monetaire termen bedraagt het brutosaldo in het tweede kwartaal van 2023 24,72 euro per honderd liter en het familiaal arbeidsinkomen 12,06 euro per honderd liter. In het voorgaande kwartaal was dat respectievelijk 31,03 en 18,37 euro per honderd liter.

De Vlaamse melkveebarometer geeft de resultaten van de Vlaamse melkveesector weer van 2013 tot en met het tweede kwartaal van 2023. De barometer wordt berekend op bedrijfstakniveau en houdt uitsluitend rekening met de activiteiten verbonden aan melkvee. Jaarlijks schuift de vijfjarige referentieperiode één jaar op.

2 MELKPRIJS

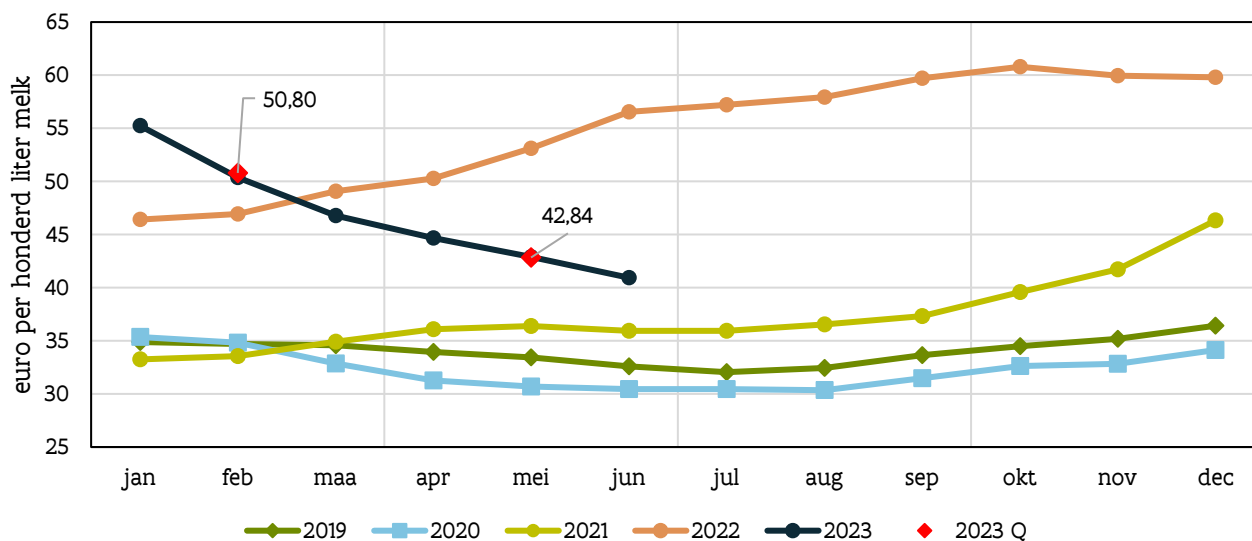
De reële melkprijs in euro per honderd liter daalt, net als in het eerste kwartaal van 2023, ook sterk in het tweede kwartaal van 2023. De melkprijs daalt in elke maand van het tweede kwartaal.

De kwartaalprijs daalt van 50,80 euro per honderd liter in het eerste kwartaal van 2023 naar 42,84 euro in het tweede kwartaal van 2023, een daling met -16%.

De melkprijs is de meest bepalende opbrengstfactor, maar is onderhevig aan volatiliteit. De melkprijs bepaalt, samen met de prijs van nuchtere kalveren en reforme koeien, de index van de opbrengsten.

////////////////////////////////////

Figuur 1: maandelijkse melkprijs in euro per honderd liter voor 2019 tot en met juni 2023 en het gemiddelde per kwartaal voor 2023

Bron: Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie (BCZ) en Departement Landbouw en Visserij

3 BEDRIJFSECONOMISCHE RESULTATEN

3.1 RESULTATEN ALS INDEX

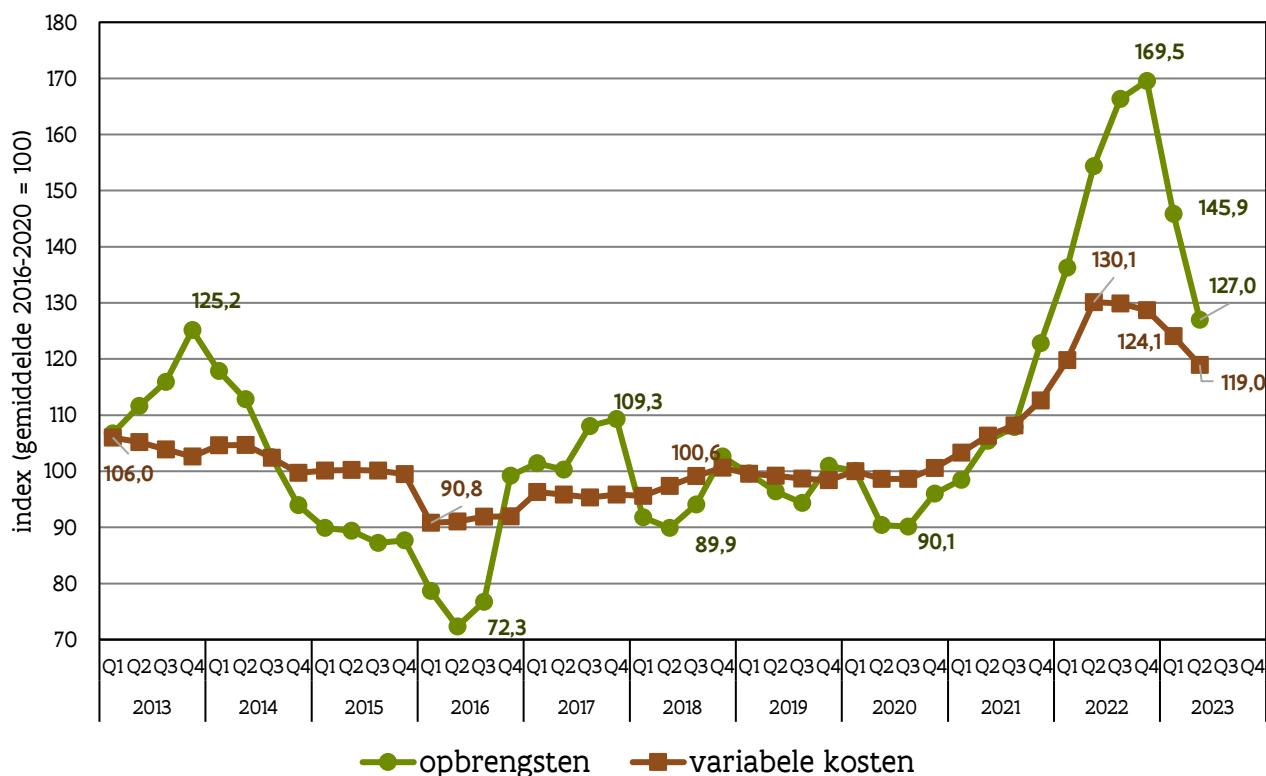
De index toont de situatie in een specifiek kwartaal ten opzichte van een referentieperiode. Het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021 heeft een indexwaarde gelijk aan 100.

De index van de opbrengsten daalt van 145,9 in het eerste kwartaal van 2023 naar 127,0 in het tweede kwartaal van 2023. De melkprijs neemt sterk af. De prijs van reforme koeien blijft constant en de prijs van nuchtere kalveren neemt sterk toe.

De index van de variabele kosten daalt licht: van 124,1 naar 119,0 in het tweede kwartaal van 2023. De prijzen van meststoffen en mengvoeder nemen af. De prijs van energie blijft constant.

Figuur 2: index van de opbrengsten en variabele kosten per kwartaal voor de periode 2013-2023

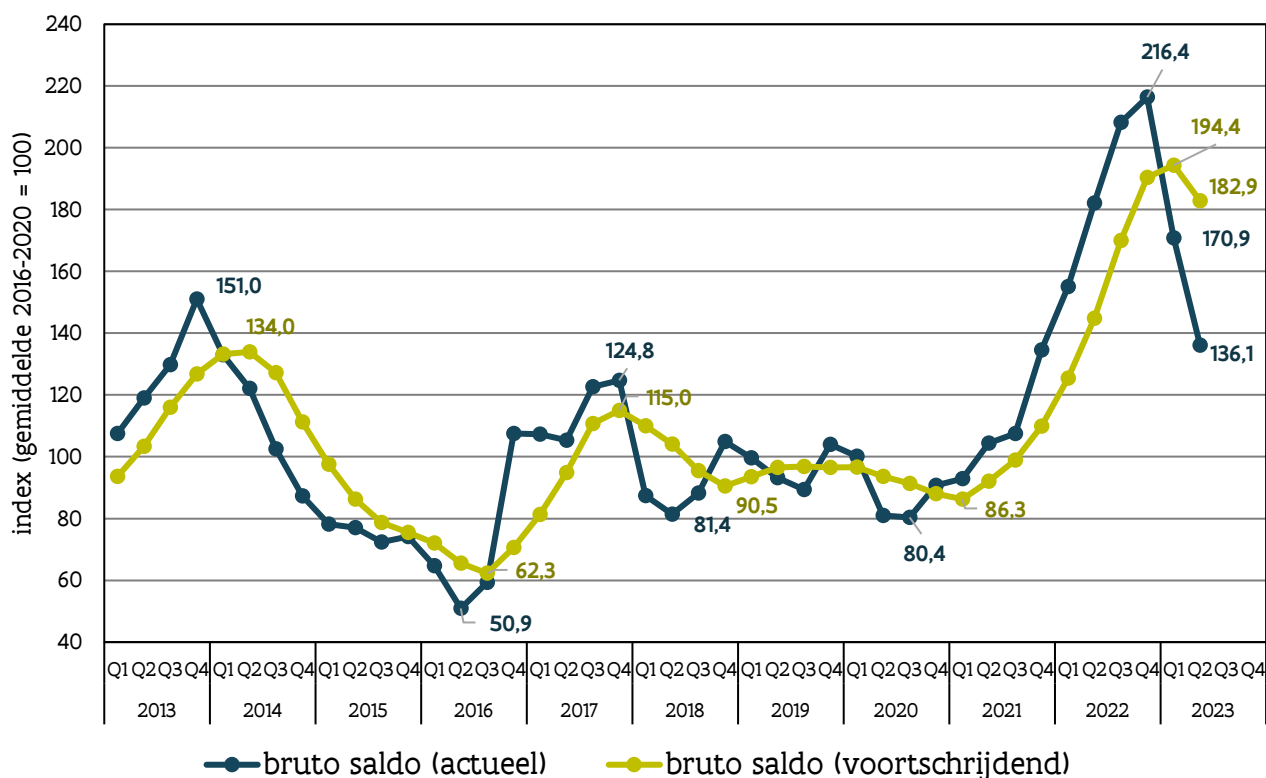
Bron: Departement Landbouw en Visserij. Het gemiddelde van de opbrengsten en de variabele kosten voor de periode 2017 tot en met 2021 is gelijk aan een indexwaarde van 100.

Het actuele brutosaldo is gelijk aan het verschil tussen opbrengsten en variabele kosten en is een indicator van de actuele economische situatie. Het voortschrijdend brutosaldo is het gemiddelde brutosaldo van de vier voorgaande kwartalen en geeft een bijkomend zicht op de rentabiliteit in de melkveehouderij tijdens het afgelopen jaar.

De index van het actuele brutosaldo neemt sterk af van 170,9 in het eerste kwartaal van 2023 naar 136,1 in het tweede kwartaal van 2023. Het brutosaldo ligt zo nog ver boven het gemiddelde referentieniveau van 2017-2021. De opbrengsten dalen harder dan de variabele kosten, wat zorgt voor een neerwaartse evolutie. Het voortschrijdend brutosaldo daalt voor het eerst sinds 2021. De voortschrijdende index daalt van 194,4 naar 182,9, maar blijft nog steeds ver boven de vijfjarige referentieperiode liggen.

Figuur 3: index van het actueel en voortschrijdend brutosaldo per kwartaal voor de periode 2013-2023

Bron: Departement Landbouw en Visserij. Het gemiddelde van het actueel en voortschrijdend brutosaldo voor de periode 2017 tot en met 2021 is gelijk aan een indexwaarde van 100

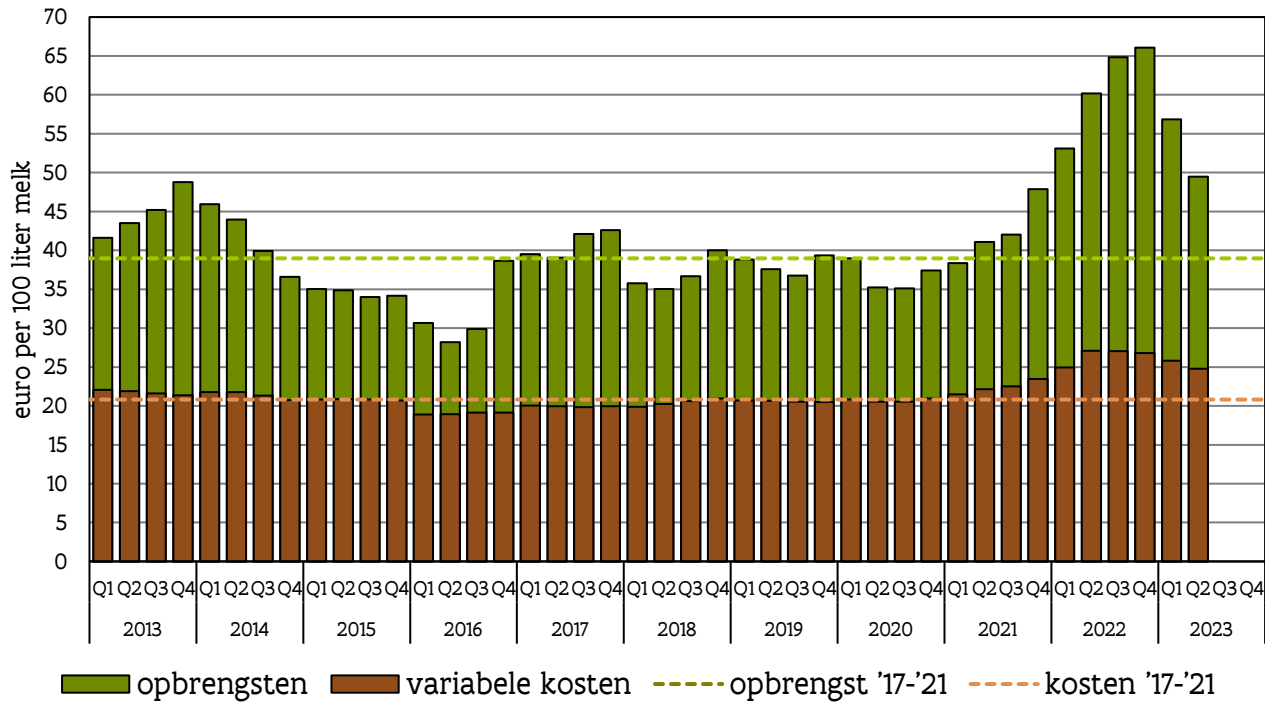
3.2 RESULTATEN IN EURO PER HONDERD LITER MELK

De resultaten uitgedrukt in monetaire termen tonen de opbrengsten, de variabele kosten, het brutosaldo en het familiaal arbeidsinkomen per honderd liter melk.

In het tweede kwartaal van 2023 dalen de opbrengsten van 56,85 naar 49,48 euro per honderd liter. Dat is hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 38,97 euro per honderd liter. De variabele kosten dalen licht en gaan van 25,82 naar 24,76 euro per honderd liter. Dat is eveneens hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 20,82 euro per honderd liter.

Figuur 4: opbrengsten en variabele kosten per honderd liter melk per kwartaal voor de periode 2013-2023 en het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021

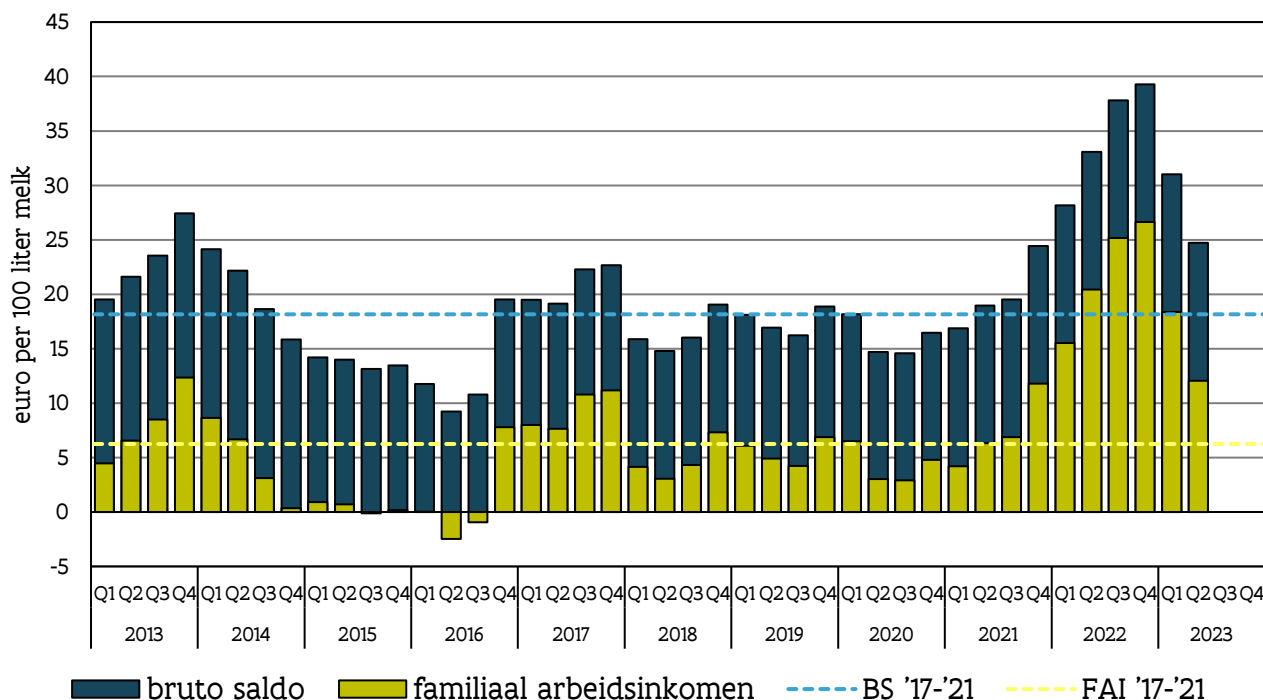
Bron: Departement Landbouw en Visserij

Het brutosaldo is het verschil tussen opbrengsten en variabele kosten. De evolutie van deze twee variabelen verklaart ook de daling van het brutosaldo per honderd liter: van 31,03 in het eerste kwartaal van 2023 naar 24,72 euro per honderd liter in het tweede kwartaal van 2023. Het brutosaldo ligt duidelijk hoger dan het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021 van 18,16 euro per honderd liter.

Het familiaal arbeidsinkomen is het brutosaldo waarvan de vaste kosten afgetrokken worden. Dat is wat overblijft als vergoeding voor de eigen arbeid van de landbouwer en eventuele meewerkende familieleden. In het tweede kwartaal van 2023 daalt het familiaal arbeidsinkomen van 18,37 naar 12,06 euro per honderd liter. Dat ligt nog steeds hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 6,25 euro per honderd liter.

Figuur 5: brutosaldo en familiaal arbeidsinkomen per honderd liter melk per kwartaal voor de periode 2013-2023 en het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021

Bron: Departement Landbouw en Visserij. BS: brutosaldo; FAI: familiaal arbeidsinkomen

4 BEGRIPPENLIJST

- De **opbrengsten** zijn de som van alle opbrengsten van het melkveebedrijf. Deze omvatten o.a. de verkoop van melk, de verkoop van nuchtere kalveren en reforme koeien en alle overige opbrengsten.
- De **variabele kosten** omvatten alle kosten die rechtstreeks te maken hebben met de productie. Deze omvatten o.a. de aankoop van krachtvoeder, de aankoop en productie van ruwvoeder, energiekosten, dierenartskosten, kosten voor kunstmatige inseminatie en overige variabele kosten.
- Het **brutosaldo** is het verschil tussen de opbrengsten en variabele kosten. Het brutosaldo is het bedrag dat beschikbaar is voor het betalen van de vaste kosten en wat daarna overblijft als vergoeding voor eigen inbreng van productiefactoren: eigen arbeid, grond en kapitaal.
- Het **actueel brutosaldo** is het brutosaldo op een bepaald moment. Het **voortschrijdend brutosaldo** is in deze publicatie het gemiddelde van de vier voorgaande kwartalen en geeft een bijkomend zicht op de rentabiliteit van het afgelopen jaar.
- Het **familiaal arbeidsinkomen** wordt verkregen door de totale vaste kosten (o.a. pacht, kosten aan grond, gebouwen en werktuigen, fictieve intresten, betaalde lonen) af te trekken van het brutosaldo. Dit familiaal arbeidsinkomen is wat de landbouwer overhoudt ter compensatie van de inbreng van zijn eigen arbeid.

////////////////////////////////////

5 AANPASSINGEN

Jaarlijks schuiven de referentieperiodes één jaar op. De melkveebarometer omvat zo, vanaf elk eerste kwartaal, extra boekhoudkundige informatie uit het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). Ook schuift het vijfjarige gemiddelde op, bv. van 2016-2020 naar 2017-2021. Dat betekent dat voorlopige berekeningen van het voorgaande jaar geüpdatet worden en indices vergeleken worden met een nieuwe referentie.

Voor publicaties vanaf het eerste kwartaal van 2022 kunnen de historische cijfers beperkt afwijken van voorgaande publicaties. De principes van berekening blijven behouden, maar door aanpassingen in de boekhoudingen zijn kleine verschillen mogelijk.

De data van 2018 – eerste tot en met vierde kwartaal – werden herzien bij de publicatie van 2021 Q3. Dat heeft geen invloed op de voorgaande en latere jaren. De publicaties voor 2021 Q3 werden niet aangepast.

Bij de publicatie van 2023 Q2 is de berekening van de opbrengsten uit de verkoop van reforme koeien herzien. De historische data wijken hierdoor licht af van de data uit voorgaande publicaties. De publicaties voor 2023 Q2 werden niet aangepast.

